

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6CdoR/21/2025
Identifikačné číslo spisu:	1418205535
Dátum vydania rozhodnutia:	29.01.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Mario Dubaň
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:1418205535.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti o maloletú D. F., narodenú XX.. XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, oprávneného P. F., narodeného XX. U. XXXX, M., zastúpeného advokátom Mgr. Vladimírom Šárnikom. Bratislava, Rožňavská 2, proti povinnej S. M., narodenej XX. P. XXXX, Q., N. XXXX/XX, zastúpenej splnomocnencom JUDr. Andrejom Garom, Bratislava, Štefánikova 14, o výkon rozhodnutia o úprave styku s maloletým dieťaťom, vedenom na Mestskom súde Bratislava II pod sp. zn. B4-56Em/8/2018, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 27. augusta 2025 sp. zn. 12CoE/10/2025, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Trnave z 27. augusta 2025 sp. zn. 12CoE/10/2025
z r u š u j e a vec vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Mestský súd Bratislava II (ďalej len „súd prvej inštancie“) uznesením z 12. júna 2025 č. k. B4-56Em/8/2018-683 zastavil konanie o výkon rozhodnutia o úprave styku otca s maloletou podľa ustanovenia § 390 ods. 1 písm. b) zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového konania v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CMP“), pretože exekučný titul bol po nariadení výkonu rozhodnutia zrušený. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“ a spolu so súdom prvej inštancie aj „nižšie súdy“) uznesením z 27. augusta 2025 sp. zn. 12CoE/10/2025 odvolanie oprávneného odmietol a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Z obsahu spisu zistil, že oprávnený splnomocnil 06. mája 2025 advokáta Mgr. Vladimíra Šárnika, aby ho obhajoval, resp. vo všetkých veciach zastupoval, aby vykonával všetky úkony, prijímal doručované písomnosti, podával návrhy a žiadosti, uzavieral zmiery, uznával uplatnené nároky, vzdával sa nárokov, podával opravné prostriedky a

vzdával sa ich, vymáhal nároky, plnenie nárokov prijímal a ich plnenie potvrdzoval, to všetko vo veci na nahliadnutie do súdneho spisu vedeného na Mestskom súde Bratislava II, sp. zn. 12CoE/10/2025 a sp. zn. B4- 56Em/8/2018, vrátane zhotovenia snímok obsahu spisu vlastným záznamovým zariadením (č. l. 679). Odvolací súd považoval toto splnomocnenie za generálnu plnú moc a s poukazom na ustanovenie § 92 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) mal za to, že splnomocnenie na zastupovanie v konaní udelené oprávneným právnomu zástupcovi oprávňovalo advokáta, okrem iného aj na prijímanie písomností zasielaných súdom oprávnenému. Preto počítal lehotu na podanie odvolania oprávneným od doručenia uznesenia súdu prvej inštancie právnomu zástupcovi, ktorého si v konaní zvolil. Oznámenie právneho zástupcu z 22. júna 2025 odvolací súd vyhodnotil ako vypovedanie plnej moci. K vypovedaniu plnej moci advokátom došlo až po rozhodnutí súdu o zastavení konania a jeho doručení právnomu zástupcovi oprávneného, čo vyvodil aj zo záhlavia uznesenia súdu prvej inštancie, v ktorom je uvedený ako právny zástupca oprávneného Mgr. Vladimír Šárnik. Podľa odvolacieho súdu lehota na podanie odvolania proti uzneseniu súdu prvej inštancie začala oprávnenému plynúť nasledujúcim dňom po jeho doručení, t. j. od 07. júla 2025 a jej posledným 15. dňom, kedy bolo možné podať odvolanie včas, bol 21. júl 2025 (pondelok). Oprávnený podal odvolanie elektronicky 26. júla 2025, t. j. po uplynutí lehoty na podanie odvolania. Vzhľadom na oneskorene podané odvolanie nebolo možné v odvolacom konaní pokračovať, preto odvolací súd odvolanie podľa § 386 písm. a) CSP odmietol bez toho, aby sa ním vecne zaoberal. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ustanovenia § 52 CMP.

3. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal oprávnený (ďalej aj „dovodateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť a dôvodnosť vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f) CSP. Namietal nesprávne počítanie lehoty na podanie odvolania odvolacím súdom, ktorý ju nepočítal od doručenia uznesenia oprávnenému, ale od skoršieho doručenia domnelému právnomu zástupcovi, ktorý ho však nezastupoval. Odmietnutím odvolania oprávneného tak došlo k odopretiu práva na prístup k súdu, čo zakladá dovolací dôvod podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP. Uviedol, že advokáta splnomocnil iba na nahliadnutie do súdneho spisu, bez čoho by nebola možná príprava sťažnosti na Európsky súd pre ľudské práva. Nesúhlasil s názorom odvolacieho súdu, že ak advokát nahliadne do súdneho spisu, preberie tým aj zastupovanie v konaní, v rámci ktorého do spisu nahliadol a tomuto následku nemôže nijako zabrániť, a až následne môže plnú moc vypovedať. Dôsledkom tohto právneho názoru odvolacieho súdu je nemožnosť advokáta nahliadať do súdneho spisu bez prevzatia zastupovania v dotknutom konaní; takýto názor však nemá oporu v právnom poriadku. Aj zákon o advokácii pripúšťa odmietnutie prevzatia zastupovania z rôznych dôvodov, napríklad pre pracovnú záťažnosť.

3.1. Podľa oprávneného odvolací súd svoje právne posúdenie plynutia lehoty na odvolanie založil na ustanovení § 92 ods. 2 CSP, podľa ktorého splnomocnenie udelené advokátovi nemožno obmedziť. Takéto právne posúdenie však nezodpovedá účelu a zmyslu tejto právnej úpravy. Zákaz obmedziť zastúpenie udelené na zastupovanie v konaní sa logicky môže týkať iba splnomocnenia udeleného na zastupovanie v konaní. Oprávnený však neudelil splnomocnenie na zastupovanie v konaní, ani len na jeden procesný úkon v konaní, ale výlučne na nahliadnutie do spisu, ktoré síce predstavuje právo odvodené od postavenia účastníka, ale týka sa iba získavania informácií o priebehu konania. Nahliadnutie do spisu nie je procesný úkon. Z textu splnomocnenia podľa oprávneného vyplýva, že advokát síce môže za oprávneného vykonávať všetky procesné úkony, avšak výlučne vo veci nahliadania do spisu (...„ho obhajoval, resp. vo všetkých veciach zastupoval, aby vykonával všetky úkony, prijímal doručované písomnosti, podával návrhy a žiadosti, uzavíeral zmiery, uznával uplatnené nároky, vzdával sa nárokov, podával opravné prostriedky a vzdával sa ich, vymáhal nároky, plnenie nárokov prijímal a ich plnenie potvrdzoval“, tieto úkony sú však limitované ich predmetom „to všetko vo veci na nahliadnutie do súdneho spisu vedeného na Mestskom súde Bratislava II sp. zn. B4-56Em/8/2018“). Záver odvolacieho súdu, že predmetné plnomocnenstvo je potrebné považovať za generálnu plnú moc, nemá oporu v texte splnomocnenia a už vôbec nie vo vôli oprávneného ako splnomocniteľa.

3.2. Oprávnený poukázal na skutočnosť, že podľa právneho názoru odvolacieho súdu nie je možné zastupovanie účastníka samostatne (iba) v konaní o prietáhoch pred ústavným súdom, ale vždy musí byť spojené so zastupovaním v základnom konaní. Takéto povinné zlúčenie zastúpení však z právneho

poriadku nevyplýva a preto by nemalo byť vynucované ani výkladom zákona. Už súd prvej inštancie postupoval nesprávne, keď uznesenie o zastavení konania doručoval právnomu zástupcovi splnomocnenému iba na nahliadnutie do súdneho spisu, nie priamo oprávnenému. Nesprávne postupoval aj odvolací súd, ak počiatok plynutia lehoty na podanie odvolania počítal od skoršieho doručenia právnomu zástupcovi splnomocnenému iba na nahliadnutie do súdneho spisu, a nie od neskoršieho doručenia oprávnenému. Odmietnutím odvolania ako oneskorene podaného tak odvolací súd odoprel oprávnenému prístup k súdu a porušil jeho právo na spravodlivý proces.

4. Povinná žiadala dovolanie oprávneného ako neprípustné odmietnuť s tým, že oprávnený sa usiluje vyvolať dojem, že mu bolo odopreté právo na prístup k súdu, hoci v skutočnosti ide o dôsledok jeho vlastného procesného pochybenia, keď zmeškal zákonom stanovenú lehotu na podanie odvolania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolačný súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podal v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) účastník konania zastúpený v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorého neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu treba zrušiť. V danom prípade dovolanie bolo podané vo veci výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých, ktoré je upravené Civilným mimosporovým poriadkom. Vzájomný vzťah medzi Civilným mimosporovým poriadkom a Civilným sporovým poriadkom je upravený v ustanovení § 2 ods. 1 CMP, podľa ktorého sa na konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Keďže § 76 a § 77 CMP o dovolaní neupravujú prípustnosť dovolania vo veci výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých inak ako CSP, táto otázka sa posudzuje podľa ustanovení CSP.

6. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolačný dôvod sa vymedzí tak že dovolaateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v ustanovení § 420 písm. f) CSP, sú zásah súdu do práva na spravodlivý proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na neustrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (rozhodnutie Ústavného súdu SR zn. I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Porušením práva na spravodlivý proces podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP je nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť

rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

10. Dovolateľ prípustnosť dovolania vyvodzuje z ustanovenia § 420 písm. f) CSP pre porušenie jeho práva na spravodlivý proces, najmä pre nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, ktorý odmietol jeho odvolanie, pretože ho vyhodnotil ako oneskorene podané, keď lehotu na jeho podanie počítal od doručenia napadnutého uznesenia advokátovi Mgr. Vladimírovi Šárnikovi, pričom vychádzal z ustanovenia § 92 ods. 2 CSP, podľa ktorého splnomocnenie udelené advokátovi nemožno obmedziť. Oprávnený tvrdil, že advokátovi Mgr. Šárnikovi neudelil splnomocnenie na zastupovanie v konaní, ani len na jeden procesný úkon v konaní, ale výlučne na nahliadnutie do spisu, ktoré síce predstavuje právo odvodené od postavenia účastníka, ale týka sa iba získavania informácií o priebehu konania.

11. Najvyšší súd už v judikátoch R 23/1994 a R 4/2003 (ďalej v rozhodnutiach najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 41/2000, 2 Cdo 119/2004, 3 Cdo 108/2004, 3 Cdo 231/2008, 4 Cdo 20/2001, 5 Cdo 434/2012, 6 Cdo 107/2012, 7 Cdo 142/2013, 3 Cdo 98/2015) vydaných do 30. júna 2016 považoval za prípad odňatia možnosti konať pred súdom postup súdu, ktorý sa z určitého dôvodu odmietol zaoberať meritom veci (odmietol podanie alebo konanie zastavil alebo odvolací súd odmietol odvolanie), hoci procesné predpoklady pre taký postup neboli dané.

12. V splnomocnení oprávneného zo 06. mája 2025 udeleného advokátovi Mgr. Vladimírovi Šárnikovi (č. l. 679) sa uvádza: „splnomocňujem týmto Mgr. Vladimíra Šárnika - advokáta, so sídlom Rožňavská 2, 821 01 Bratislava, aby ma obhajoval, resp. vo všetkých veciach zastupoval, aby vykonával všetky úkony, prijímal doručované písomnosti, podával návrhy a žiadosti, uzavieral zmiery, uznával uplatnené nároky, vzdával sa nárokov, podával opravné prostriedky a vzdával sa ich, vymáhal nároky, plnenie nárokov prijímal a ich plnenie potvrdzoval, a to všetko vo veci: na nahliadnutie do súdneho spisu vedeného na Mestskom súde Bratislava II, sp. zn. B4-56Em/8/2018, vrátane zhotovenia snímok obsahu spisu vlastným záznamovým zariadením, Súhlasím, aby si splnomocnený advokát ustanovil za seba iného advokáta, advokátskeho koncipienta alebo iného pracovníka advokátskej kancelárie ako svojho zástupcu, resp. povereného pracovníka." Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že súd prvej inštancie uznesením z 12. júna 2025 č. k. B4-56Em/8/2018-683 zastavil konanie a v záhlaví rozhodnutia uviedol ako splnomocneného zástupcu oprávneného Mgr. Vladimíra Šárnika. Toto rozhodnutie bolo doručované účastníkom, advokátovi Mgr. Vladimírovi Šárnikovi ako právnomu zástupcovi oprávneného (č. l. 685) bolo doručené 06. júla 2025. Mgr. Vladimír Šárnik pritom elektronicky e-mailovou správou z 22. júna 2025 (č. l. 686) oznámil súdu, že oprávneného nezastupuje, pretože bol splnomocnený iba na nahliadnutie do spisu na účely podania sťažnosti na EŠLP. Súd prvej inštancie po tomto oznámení odvolaním napadnuté uznesenie doručoval oprávnenému, ktorému bolo doručené 12. júla 2025 (č. l. 687). Oprávnený podal odvolanie voči rozhodnutiu súdu prvej inštancie 26. júla 2025 (č. l. 691).

13. Podľa § 92 ods. 1 CSP zástupcovi, ktorého si strana zvolila, udelí písomne splnomocnenie buď na celé konanie, alebo len na určité úkony.

14. Podľa § 92 ods. 2 CSP splnomocnenie udelené na celé konanie a splnomocnenie udelené advokátovi nemožno obmedziť. Zástupca, ktorému bolo také splnomocnenie udelené, je oprávnený na všetky úkony, ktoré môže v konaní urobiť strana.

15. Podľa § 161 ods. 1 CSP ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky"). Odsek 3 tohto ustanovenia ďalej upravuje, že ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý možno odstrániť, súd urobí vhodné opatrenia na jeho odstránenie. Prítom spravidla môže pokračovať v konaní, ale nesmie vydať rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.

16. Z Civilného sporového poriadku vyplýva, že advokátovi v spore možno udeliť iba procesné splnomocnenie, ktoré nemožno obmedziť iba na niektoré právne úkony (teda udeliť jednoduché

splnomocnenie). Vo všeobecnosti platí, že ak v sporovom konaní urobí zástupca úkon v mene zastúpenej strany, musí mať súd písomným splnomocnením preukázanú existenciu a rozsah zastúpenia. Bez splnenia tejto podmienky nekoná súd so zástupcom a sporovú stranu nepovažuje za zastúpenú. Súd počas celého sporového konania skúma, či sú splnené procesné podmienky, teda podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (§ 161 ods. 1 CSP). Absencia riadneho splnomocnenia je vždy odstrániteľným nedostatkom procesnej podmienky, pri ktorom musí súd urobiť vhodné opatrenia podľa ustanovenia § 161 ods. 3 CSP. Vhodným opatrením je zaslanie výzvy zástupcovi, prípadne aj sporovej strane, na predloženie riadneho splnomocnenia (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. Beck, 2022, 352 s).

17. Súd prvej inštancie vo veci konal s advokátom Mgr. Vladimírom Šárnikom a zaslal mu predmetné rozhodnutie súdu prvej inštancie napriek tomu, že splnomocnenie zo 06. mája 2025 udelené oprávneným advokátovi Mgr. Vladimírovi Šárnikovi (č. l. 679) neobsahovalo jednoznačné splnomocnenie na zastupovanie v celom konaní, keďže bolo spochybnené a/alebo limitované uvedením, že sa udeľuje na nahliadnutie do súdneho spisu vedeného na Mestskom súde Bratislava II, sp. zn. B4-56Em/8/2018, vrátane zhotovenia snímok obsahu spisu vlastným záznamovým zariadením; nevyzval ho na preukázanie riadnej plnej moci na celé konanie a tento nedostatok neodstránil ani odvolací súd. Preto záver odvolacieho súdu, že toto plnomocnenstvo (č. l. 679) je treba považovať za splnomocnenie na celé konanie z textu splnomocnenia jednoznačne nevyplýva. Povinnosťou súdov bolo odstrániť pochybnosti o úmysle oprávneného a explicitne zistiť, či je oprávnený v konaní zastupovaný advokátom Mgr. Vladimírom Šárnikom a až podľa výsledku zisťovania posudzovať, či oprávnený podal odvolanie v stanovenej lehote.

18. Keďže odvolací súd (v čase skúmania splnenia podmienok prípustnosti odvolania, ktorou je aj včasnosť jeho kvalifikovaného podania) nepostupoval správne, oprávnený opodstatnene namieta, že mu odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP). Dovolanie oprávneného je preto v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP prípustné a aj dôvodné.

19. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 CSP). Najvyšší súd v súlade s týmito ustanoveniami zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP). Po vrátení veci odvolací súd vyzve oprávneného, či udelil advokátovi splnomocnenie na zastupovanie v konaní a podľa výsledkov zisťovania, v nadväznosti na obsah splnomocnenia zo 06. mája 2025 a e-mailovej správy Mgr. Vladimíra Šárnika z 22. júna 2025, sa bude znova zaoberať otázkou, či odvolanie oprávneného proti uzneseniu súdu prvej inštancie z 12. júna 2025 č. k. B4-56Em/8/2018-683 bolo podané v zákonom stanovenej lehote.

20. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP). Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

21. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.